

Wistawa Szymborska  
Az öngyilkos szobája

Fogadok, hogy azt hiszed, üres volt a szoba.  
Három szék volt ott, erős háttámlával.  
Lámpa, a sötétben való küzdelemért.  
Íróasztal, rajta tárca, néhány hetilap.  
Egy gondtalan Buddha és egy aggódó Jézus.  
Hét szerencseelefánt, notesz a fiókban.  
Azt hiszed, hogy címeink nem voltak ott?

A könyvek, a képek, a lemezek hiányoznak, gondolnád?  
Ott a vigaszt nyújtó trombita, fekete kezében.  
Saskia, barátságos kisvirággal.  
Az istenek öröm-szikrái.  
Odüsszeusz életről álmodva fekszik kiterítve a polcon,  
az öt éneken át tartó kalandjai után.  
A moralisták  
aranybetűvel írott családnevei  
a cserzett könyvgerinceken olvashatóak.  
Közvetlen mellettük a politikusok támasztják nekik a hátukat.

Még sincs kiút az ajtón át,  
az ablakon keresztül nincs kilátás,  
pedig a szobából éppen úgy tűnt, van.  
Szemüvege az ablakpárkányon heverve nézett a távolba.  
Egy légy zümmögött, vagyis még élt.

Azt hiszed, hogy levelei bármit is elmondanak nekünk.  
De ha azt mondom, nem volt ott egy levél sem –  
és mégis, minden barátja, valamennyien  
egy üres borítékot helyeztek el egy pohár falára.

# Hirdetés

Én egy nyugtató vagyok, amit  
otthon is megtalálsz, de  
leginkább egy rendelőben.  
Akár vizsgák közben vagy  
tárgyaláson is bevehetsz.  
A szédülésből teljesen kigyógyítalak –  
ha szükséged van rám, szedj be;  
várj, míg elolvadok a nyelveden,  
és csak azután nyelj le  
egy pohár vízzel.

Tudom, miként bánj el a balszerencséddel,  
hogyan kezeld a rossz híreket,  
miként csökkentsem a fájdalmadat,  
enyhítem az isten hiányát, miként  
rántom le az özvegyi fátylat az arcodról.  
Na, mire vársz még –  
bízzál meg a gyógyhatásomban.

Még nagyon fiatal vagy.  
Még van időd megtanulni elengedni magad.  
Mondta valaki  
neked, hogy nyelj le minden hazugságot?

Add csak át a benned lévő űrt.  
Beágyazom neked estére.  
Úgyis megköszönöd nekem,  
hogy volt hova feküdni.

Add el a lelkedet nekem.  
Nincs más, aki elvegye tőlem.

Egy lélek sincs itt.

# Bérgyilkosok

Azon gondolkodnak naphosszat,  
hogyan és miként öljenek,  
ahány ölés, annyifélen.  
Kivéve, ha gusztusosan megebédelnek,  
imádkoznak, megmossák a lábukat,  
madarakat etetnek, felhívnak valakit,  
miért ropog a válluk, ha levágnak egy ujjat,  
hogyan állítsák el a vérzést, ha nők  
lennének, betétet vásárolnának,  
szemfestéket, vázába virágot,  
jobb napjaikból viccet csinálnának,  
rostos lét vennének magukhoz a jégről,  
este a holdat és a csillagot néznék,  
fülükre helyeznék a fülhallgatót és lágy  
zenét hallgatnának, amíg édesen el nem  
aludnának, a megleckéztetésen gondolkodva  
– hacsak aznap este szükségük nem lesz  
azon tanakodniuk, mit csináljanak.

*Nagypál István fordításai*

**Wisława Szymborska** 1923-ban született a nyugat-lengyel-országi Kornikban. Családja 1931-ben Krakkóba költözött, és Szymborska élete végéig ott élt. Miután a háború alatt illegális iskolákban képezte magát, 1945–1948 között a Jagelló Egyetemen tanult lengyel filológiát és szociológiát, de diplomát sosem szerzett. Az 1996-os irodalmi Nobel-díjról döntő bizottság indoklása szerint a rangos elismerést azzal érdemelte ki, hogy „költészete ironikus pontossággal engedi az emberi élet momentumaiban megmutatkozni a történelmi és biológiai összefüggéseket”.